

MASARYKOVA UNIVERZITA

Představení projektu COST Definice kyberšikany

Mgr. Lenka Dědková

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

COST projekt

- “Copingové strategie kyberšikany u adolescentů”
 - Výzkumný tým: doc. PhDr. David Šmahel, Ph.D., Mgr. Anna Ševčíková, Ph.D., Mgr. Alena Černá, Mgr. Hana Macháčková, Mgr. Lenka Dědková
- Zvládání kyberšikany a online obtěžování u dospívajících
- 34 škol v Jihomoravském kraji
- 2092 žáků ve věku 12-18 let
- 55 % dívky

Co je kyberšikana

- Šikana prostřednictvím nových technologií (internetu, mobilních telefonů)
- Kde k ní dochází:
 - Elektronická pošta (e-mail)
 - Sociální sítě
 - Online interaktivní hry (včetně hromadných her na hrdiny - MMORPG)
 - Instant Messaging (ICQ, Skype)
 - Blogy
 - Chatovací místnosti, diskusní fóra
 - Mobily (SMS, MMS, volání)

Čím je kyberšikana specifická

- „Anonymita“ - útočník se může snadno skrývat, proti takovému je obtížnější zasáhnout
- Rychlé šíření obsahů na internetu
- Široké publikum - zveřejněné obsahy jsou dostupné komukoliv s připojením na internet
- Obtížná kontrola zveřejněného obsahu - nevíme, kdo všechno ho viděl, zkopíroval...
- Obtížné zhodnocení závažnosti kyber-útoku - nevidíme reálné důsledky na oběť

Projevy kyberšikany

- Nadávky, urážky, vyhrožování
 - e-maily, vzkazy na profilech, SMS, chatovací místnosti
- Pomlouvání
- Šíření osobních a citlivých informací
 - zveřejňování soukromé komunikace, svěřených „tajemství“
- Vydávání se za někoho jiného, krádeže hesla
- Vyloučení ze skupiny a ostrakizace
 - např. vymazání profilu ze stránky Spoluzaci.cz
- Upravování a zveřejňování fotografií
- Happy slapping
 - pořizování a šíření záznamu chování (původně fyzické napadání, ale také např. žák na záchodě, při zkoušení)

Definice kyberšikany

➤ Rysy kyberšikany:

- Útoky jsou agresivní a záměrně ubližující (uskutečňované individuálně nebo skupinou)
- Opakované
- Mocenská nerovnováha (oběť se nemůže efektivně bránit)
- Odehrává se prostřednictvím internetu či mobilních telefonů
- Oběť útoky vnímá jako zraňující (nejde o přátelské škádlení nebo vtipkování)

Odlišení kyberšikany od online obtěžování

- Online obtěžování jsou takové kyber-útoky, které nesplňují všechny rysy kyberšikany
 - např. jednorázové kyber-útoky, vtipkování
- Proč je důležité je oddělovat:
 - Abychom nepřeceňovali výskyt kyberšikany
 - A nepodceňovali její důsledky
- **Online obtěžování je častější než kyberšikana a zároveň méně závažné**

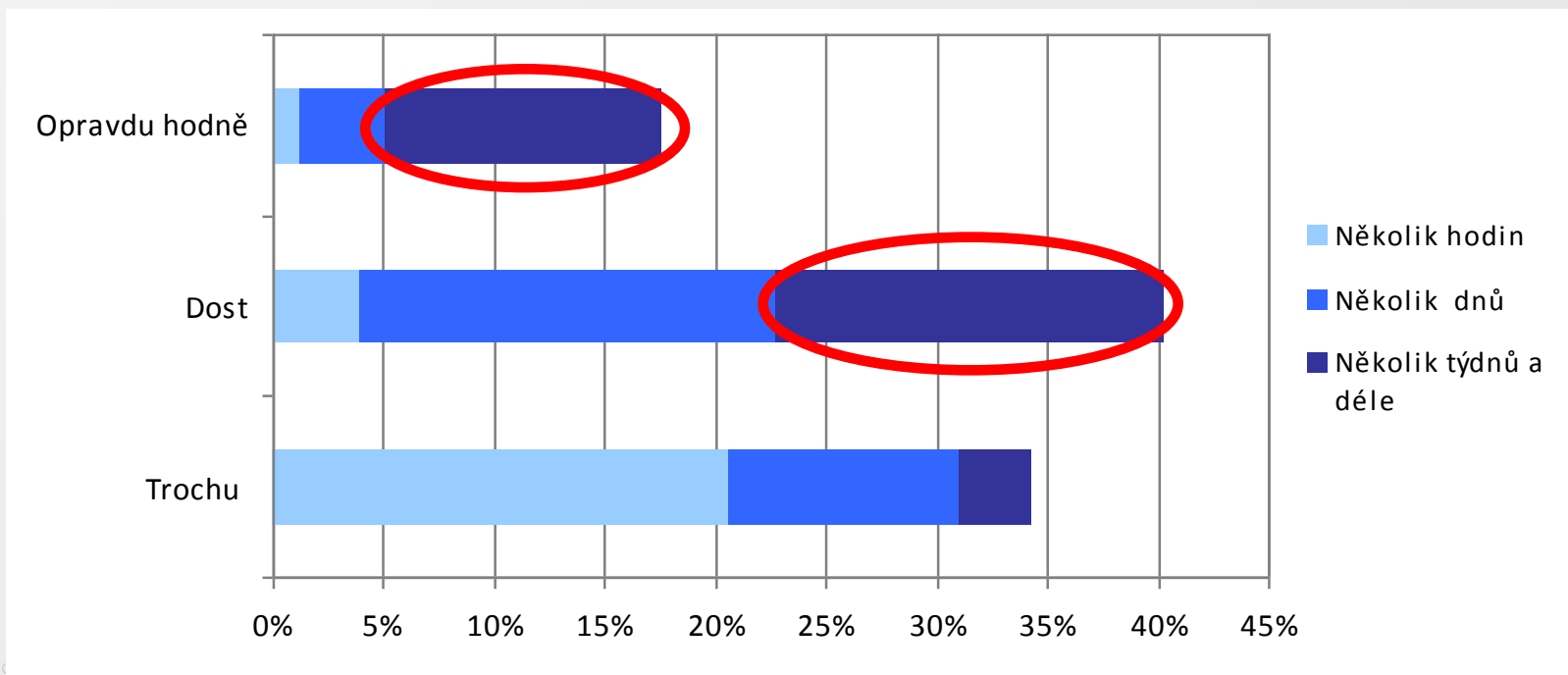
Identifikování kyberšikany v projektu COST

- Někdy se stává, že lidé využívají internet nebo mobil k tomu, aby někomu úmyslně ublížili a způsobili mu nepříjemnosti. Mohou například rozesílat urážlivé a sprosté emaily, SMS zprávy nebo zprávy na ICQ či chatu, mohou zveřejnit nebo rozeslat něčí nelichotivou nebo upravenou fotku a někomu se posmívat, mohou se za někoho vydávat a jeho jménem psát dalším lidem a zesměšňovat ho, vyhrožovat mu, pomlouvat ho a podobně.

Identifikování kyberšikany v projektu COST II.

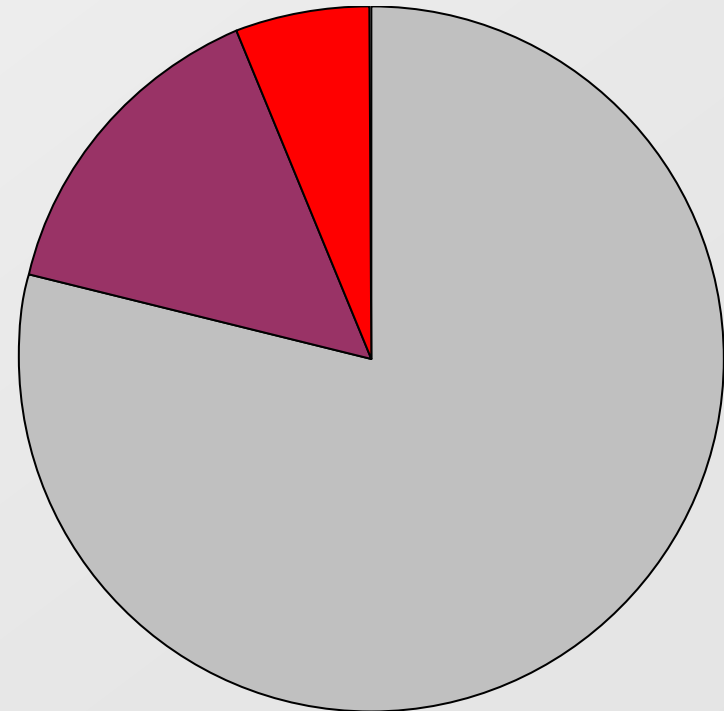
➤ Další kritéria:

- a) intenzita trápení způsobeného událostí
- b) délka období, po kterou se oběť trápila

Výskyt kyberšikany: COST

- Online obtěžovaných dětí: 21 %
- **Kyberšikanovaných dětí: 6%**

Výskyt kyberšikany II.

- Napříč výzkumy a skupinami dotazovaných se reálný výskyt pohybuje do 20 %
- Příliš vysoký výskyt kyberšikany je podezřelý!
 - V takovém případě jde o míchání kyberšikany s online obtěžováním → při čtení mediálních zpráv buďte obezřetní

Děkuji za pozornost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ